

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ ОТ 1960 ГОДИНА

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА XVII, БРОЙ 26

СОФИЯ, 24 – 30 ЮНИ 1996 г.

ЦЕНА 10,00 лв.

ЛОВЦИ НА ЧОВЕЦИ

"Вярете след Мене и аз ще ви направя ловци на човеци" (Мат. 4:19)

При призоваването на първите последователи Христос ни прави впечателение, че ловците били не някои знатни, богати или учени, но били поде прости и неучи – човеци-рибари; че на тях не било обещано нито богатство, нито власт, нито някои други облаги (било им обещано само, че ще станат ловци на човеци); че повиканите рибари веднага се отзовали на призива на Христа – те веднага тръгнали след Него (Мат. 4:20).

Разсъждавайки по човеци, ние бихме се запитали: защо ли Христос не се обрна към силните на деня и вместо дванадесет рибари, мигтари и бедници, защо ли не избра дванадесет князе или дванадесет философи? Използвайки тлозната сила, тлозната известност и ученост, как бързо би се разпространило учението Му! Под силата на приедатата и заплахата скоро византийските храмове биха станали християнски, идоли биха паднали, жреците биха станали свидетели на Христа и всички езичници биха Го признали за свой Бог, и вместо жертви на възсезнение, пред образа на Христа в скоро време биха възнасили благоуханието на кадильни тамли. Пък и самите евреи биха видели в Неговото лице очакваният замен цар и с пътна готовност биха тръгнали след Него. Нямаше да има и Голгота, нямаше да има лъти гонения на християни, нямаше да има потоци от мъченическа кръв.

А ето че Господ избра за Свои апостоли най-бедните, най-простите и най-слабите. "Бог избра онова, що е безумно на този свят, за да посрами мъдрите; Бог избра онова, що е слабо на този свят, за да посрами силните" (1 Кор. 1:27). Една е обаче нашата – човешия мисъл, и друга е Божиата. Царството Божие е царство на невидната сила и близкост, затова и аз участвахте в него не е необходимо да бъдат от знатен произход или със здрави мисли. Първото нещо, което трябва да притежават последователите на Христа, е сърдечна простота, чиста вяра и дълбоко смирение. А такива бяха повиканите от Господа галилейски рибари Андрей и Петър, Яков и Иоан, Натанаил, Филип, мигтарят Матей и останалите други апостоли.

Ако Христос при провеждане на Саветото учение си беше послужил със силата на висшата власт, ако Той би подурил подкрепата на свещените господари, с Неговото дело щеше да стане това, което стана и с делото на познатите в историята велики владетели – Александър Македонски, Наполеон и др. – заедно с техния основател и то скоро би да ги на смъртен оър (по Нк. Велемирович). Тогавна и ние нямаше да бъдем вече в почита на Неговата св. Църква, нямаше да бъдем Негови последователи. Как прочее промислилго Бог не е съобразил с доводите на нашия човеши и земномъдр разум!

Друго нещо, което се хвърля в очи, при призоваването на св. апостоли е, че им си обещаваат никакви награди от Той, Които ги е повикал. Христос дори не се спира да убеждава... А и самите апостоли не правят въпрос за това. Те например не питат Христа: къде ще ни водещ, какво ще ни плати? Единственото нещо, което Спасителят им обещава, е, че ще ги направя "ловци на човеци", без обаче да посочи определено какво означава тия туди. Навярно те много по-ясно се разбрали големия смисъл на това обещание, когато след празника на Петдесетница като премудри ловци налезли в големия океан на човешия живот, хвърляха мре-

Събор на дванадесетте апостоли

Кондак гл. 2

Тъсрдитте и богоречни проповедници, върха на Твоите ученици, си приел Господи, за да се насладяват от Твоите блага и да имат покой. Защото Ти, Които единствен знаещ, какво е в съдбата, си взел техните страдания и смърт за нещо повече от вскоо всепладне.

жите си и повика безчислено множество човеши души. Апостол Петър първи хвърли мрежа и наведнъж хвана три хиляди, втори пък хвърли и хвана още пет хиляди. По примера на Петър и другите апостоли хвърляха мрежи и хващаха в тях цели нации. А по примера на апостолиите и днес техните премияници продължават да ловят човеши души и да ги спечелват за Христа и Църквата Му.

Третото нещо, което спира вниманието ни, в разказа по призоваването на апостолиите е, че те веднага тръгнали след Христа. Двамата Зеведеи си оное веднага оставили мрежата и претърпали си баща и последвали Господа. Каква толкова преданост, че да може да съзса естествените силни кръвни връзки! Колко силна е била любовта им към Христа, че да може да победи любовта на двата към техния родител! Би казал човек, че това е противоестествено. Би казал човек, че Христос е бил коравосърдечен, когато е приел тази жертва и когато по-после казал: "Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене" (Мат. 10:37). Но ние трябва да знаем, че от любовта към нашите родители, от обичта към двата има нещо по-голямо и по-светло. Нали в името на Родната ни оставяме дом, родители, сълзуга, деца и отиваме на бойното поле? Нали в името на някой свет идеал ние забравяме дори и себе си? И четисте по душа рибари, простите по сърце, но пламенни във вярата си апо-

ОБРЪЩЕНИЕ НА СТАРОЗАГОСВЕН МИТРОПОЛИТ ПАНКРАТИЙ

НА СТ. 3

РАЗГОВОР С НЕГОВО ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО ДАНИИЛ МИТРОПОЛИТ НА МОЛДОВА И БУКОВИНА

За съвременното състояние на църковния живот в Румъния

НА СТ. 4

ЖИВОТ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЦЪРКВАТА КАТО ЖИВ ОРГАНИЗМ В СРАВНЕНИЕ СЪС СЕКТАНТИТЕ

НА СТ. 5

СМИСЪЛЪТ НА ПОДГОТОВКАТА ЗА СВ. ПРИЧАСТИЕ

НА СТ. 6

толи дали предпочитание на любовта си към Бога пред любовта към техните най-близки.

И днес Христос зове всички нас: "Дойдете след Мене всички..." Христос и днес зове в Евангелията Си всички да Го последваме, да станем ловци на човеци. Един добър пример на страдания и самоотверженост, една беседа, една сладка дума, един спасителен свет и увещание – това е мрежа, която, хвърлена в името на Христа, непременно ще даде добър улов. Мнозина от нас чуват ясно Християнския призив, но не му дават уло. Те заглушават в себе си Божия глас и подобно на пророк Иона бегат в далечен Тарус (Иона 1:3). Един Бог призовава към свето служение, към никош подвиг, но те се отклоняват от Божияте призива, като се извиняват с това, че нямат достатъчно сили, че нямат време. Други люде Бог призовава към покаяние, но те намират за добре да се отклонят и да приведат едно или друго извинение. Забраваме, че Бог иска винаги наше спасение, нашето добро. Забраваме, че ние сме Негови и че всецело Му принадлежим.

Нека подобно на Псалмопевеца кажем: "Тово е сърцето ми, Боже..." (Пс. 56:8) и подобно на апостолиите прогваем пътна готовност да тръгнем след Него – нашия Спасител и Господ. Амин!

† Митрополитски св. в-р НИКОЛАЙ

Из "Глас на благочестието", София, 1971 г.

ОБЪРЩЕНИЕ НА СТАРОЗАГОРСКИЯ МИТРОПОЛИТ ПАНКРАТИЙ

По собствено желание заставам пред камерата на Българската национална телевизия и пред микрофона на Българското национално радио, силно развълнуван, за да изразя доверието на българските слушатели и възлага на душата си в застъпничеството ми обръщение.

С искреня покаяние във казана, че поглед съгрешах пред Господ и св. св. Църква с отделивото ми по свое греховно решение от църковното синодално единство и предлогах себе си за преоблазна и за едноколно разделение и неканонично действие.

В покойното си писмо до Светейшия Български патриарх и до св. св. Църква с отделивото ми по свое греховно решение от църковното синодално единство и предлогах себе си за преоблазна и за едноколно разделение и неканонично действие.

Изкреню съм благодарен на Българската православна църква, че проваля разбирания и братско съживяване, опростиха грехома ми и отново ме приеха в синодалната палата за съвзастойно обещание и църковно-служебно като привремено администратор на св. Църква.

Протиснах по Канон I на БПТ на 25 юни в по БПТ на 26 юни.

ерей на св. Църква.

Църковното разклато раздели мене, ако не бях известно от отделивото се от единството на Църквата, ще продължа да янася по-нататък дълбоки рани в сърцето на клир и народ с плагуна последствията.

За Българската православна църква и Родната ми земя.

Затова апелирам към отделилите от църковното единство.

Оставете пътя на разделивото! Оставете отговорността си пред Бога, Църквата и народа и не продължавайте да сполите в грех! Сърце не се организирайте преосвещаване на т. нар. църковен събор и помилват изва Църквата! Съобразете се с решението на Архиепископския събор и изпълнете тези решения!

При изпълнени условия постановленията, както е вложено в Петирическия синодален посланик, трябва да стане ясно, че може да се спазва и проведат установен канонично-църковно-народен събор и неговите решения да бъдат за слава Божиая, за активизиране и истинско канонично обединение на църковния ни живот. Като се трепам с истинския развет, църковната добротелност, благочестие и чистота, запазвайки единството на душата вървящите на матер, едина са да бъде за добро на вехоната едина св. Българска православна църква и православната ни Родина.

† Старозагорски митрополит ПАНКРАТИЙ

Смислително на изпълнението на Божи Си и на Неговото учение, светът и възкресение в съзидането на нова връзка, но единство между Бога и хората: "И спават, както Ми бе да. Аз разбу там да бъдат един, както Ние сме едно: Аз съм в тях и те в Мене, за да бъдат в плъно единство, и за да прозвие светът, че те са Ме гласил" (Йоан. 17:20-23). Единство с Бога предпазва единство между хората, единство, което Самият Христос обещаваше като светлина за света и свидетелство за Неговата мисъл. Като мъже да единство, което християните имат помежду си, светът "знае" и "върва". Т.е. единството е не само духовно и невещнама реалност, но се изявява в конкретния, видим живот на победоносно преобразаване на реалност.

"Където са двама или трима, събрали в Мою име, там съм аз и ще оорозд тях" (Мат. 18:20). Това реално присъствие на Бога в събраното на Църквата прави възможни християнските служби да бъдат истински Христос таинства, а това се отнася най-вече до епископското служение. Всяка християнска общност е Тялото Христово. Неговата плът в състоянието да станат, когато да бъде разделено: "Където е Иисус Христос, там е Соборната Църква" (Св. Игнатий Богоносци, Функцията на епископа е да изявява в събраното службата на Предтецата, да бъде като Христос и да бъде като Христос, да поучава, както Той поучаваша, да бъде поучител и

доброделно, всички го уважават, макар и да в най-близко между всички. Фиданката се изправя, докато е млада и крепка" (Духовни бисери – 1992 г., стр. 38-39).

И аз считам, че налицето на религиозно образование в училище ще съдейства и за по-успешното преподаване на евангелията. Един от най-важните евангелийски мотиви поведени на Николай Плишев (за съжаление все още неопознат) на вносния читател), а в общия и извън негова личност и лирика, не би могла да бъде правилно разбрана и изтъквана, ако не се познава Библията:

"Не стигна светлостта разплатите, и застана пред него в мисълта, аз се молих за своите братя, обезверени гости в света." (Йоан. 17:9)

Литературно разширяване нашата представа за съществуващата действителност, напомня ни, че освен света, който познаваме, има и друг свят на неопознатото и безкрайното. Споделени мнението на г-жа Георгиева (ЦВ – бр. 14), че "само ако религиозна

наш-всички съвещания. "Никога всички да спават евангелията, пише св. Игнатий, както Иисус Христос следваше Стима, и освещаваше, както Бития спалаше апостолите... Ниека Евхаристията бъде извършена не достойно от епископа или от омиа, на когото епископът е продал свога власт. Там, където е епископът, нека бъдат и хората." Ниека епископът е епископ, но и обратното е вярно – няма епископ извън Църквата, тъй като на гизавата е нужно тело, за да изявяват своите функции. Според думите на св. Игнатий, които са потвърдени от цялото предание на Църквата, няма в Евхаристията Богостановеността – епископското служение няма своя истински смисъл. Евхаристията е светината на нашето единство с Бога и на единството помежду ни в Христос. Евхаристията в самия център на тази Тайна. Неговите функции в благодарственията служба са извършени и в пасторската му функция, която по-късно се развояла да осугурява и в практическите живот на Църквата административно, тайнствено предание от Бога в Евхаристията. Следователно, извършването на служение е служение на поминание и единение.

Всички тези аспекти на православния епископски стват в основата на канонична за църковната структура.

Из "Православие и съборност" на А. Лопс. Пролог съ съкръщения Верв ИВАНОВА

Дискусия

ЗА РЕЛИГИОЗНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В СВЕТСКИТЕ УЧИЛИЩА

В какво според вас биха се изразили нравствените аспекти на религиозното обучение в светските училища?

За незадоволителното състояние на възпитателната работа с подрастващите внимам само училището и семейството, а забравяме, че тя се определя в доста големи степен и от моралния облик на обществото, което забавлява възрастната личност. Не можем, а ни трябва да подменим а лека върха духовната атмосфера, социалния и нравствения климат, в който тя се формира и развива. Каквото е обществото, такова е и семейството, такова е и училището. Ако искате в никакъв степен да подобрите възпитанието на подрастващото поколение, дължи сме преди всичко да се опитаме да отстраним неедките на самото общество, т.е. на самите нас. Да станем по-справедливи, по-мъдри, по-почвени... Как?

Това е един чист философски въпрос, на който не може да се отговори еднозначно, но определено считам, че единият от пътищата е чрез възвръщането на общообразователен предмет "Религия" в училище. Оттам учени-

ците ще научат, че има Бог, че Бог е един, безначален, безпричинен, неограничен, който не съществува нищо, както да е било преди Него, както да е минало, така и в бъдещето – Той обхваща вечността и е велик, всеобхватен и безстрашен. Никой не е съществувал преди великия Отец. Ще научат, че Той е наш Творец и Създател на всичко видимо и невидимо; че ние трябва да Го възлюбим с всичкото си сърце и с цялата си душа; че трябва да възлюбим и ближния като себе си...

Срещу това ще бъде един нравствен кодекс, който върно ще ориентира и изграждащата себе си личност в морето от житейски проблеми, които я очаква – като опасителен вълн в бурното море, сочещ спасителни бряг. Една от причините за изоставянето на хуманизма и нравственото съзнание на хората у нас се корени в това, че изхвърляме от учебните програми такъв важен предмет като "Вероучение".

Отричайки християнски

морал заради религиозната му окраска, недоувиждаме, че той съдържа всички общочовешки нравствени ценности. Идвата не сме измислили нищо по-добро от двете Божии заповеди: "Не убивай", "Не кради". Не тържествено стелвай против ближния си... Тези заповеди учат децата на нравственото добро, на самодисциплина, справедливост, състрадание и съвест. Казано е: "Имайте ли смисъл, учите ги и от детството навъд вярата им" (Сир. 7:25); това е възпитателното и резултатно.

А св. Йоан Златоуст допълва по въпроса за възпитанието на децата: "Нашата духовна неблагодарност към децата, нашето нехайство за техните души – това е трайна безумно дело. И така, трябва да се анимира серио не на това да напращам децата си богати със злато, сребро, имоти и др. такива, а да станат по-богати от всички в благочестието, в любовта, вярата и в други добродетели; за неблагодарност в този ред нека прошка от Бога.

Детството и юношеството – прехът към възраст трябва да се корени добродетелта и да се пресича пороците.

Човек, който живее скром-

но и доброделно, всички го уважават, макар и да в най-близко между всички. Фиданката се изправя, докато е млада и крепка" (Духовни бисери – 1992 г., стр. 38-39).

И аз считам, че налицето на религиозно образование в училище ще съдейства и за по-успешното преподаване на евангелията. Един от най-важните евангелийски мотиви поведени на Николай Плишев (за съжаление все още неопознат) на вносния читател), а в общия и извън негова личност и лирика, не би могла да бъде правилно разбрана и изтъквана, ако не се познава Библията:

"Не стигна светлостта разплатите, и застана пред него в мисълта, аз се молих за своите братя, обезверени гости в света." (Йоан. 17:9)

Литературно разширяване нашата представа за съществуващата действителност, напомня ни, че освен света, който познаваме, има и друг свят на неопознатото и безкрайното. Споделени мнението на г-жа Георгиева (ЦВ – бр. 14), че "само ако религиозна

е ЗАДЪЛЖИТЕЛНА учебна дисциплина, тя ще се преподава с необходимата сериозност, а и отново ще на учениците ще бъде същото".

Друг е въпросът, че възвръщането на това важно и нове за съвременното ни училище предмет не трябва да е първоначално, а да се обясни с необходимостта от евангелията, учебника и помагала, и най-вече с преподавателя. Познанията на учителя-литератора (предимно деца на съвременни), които отлично едват възрастна материя. Така че тем, което не достига богослучи, те биха могли успешно да ги захватат.

Какъв губят тези, които не познават Библията? За отговор ще цитирем архим. Юстин Попович: "Човекът не се ражда в мига, когато излезе от майчината утроба и види светлината на света, а когато по-късно в първа във възкресенията Христос, защото тогава се ражда за вечен живот. Чрез вярата във възкресенията, човек се ражда отново, ражда се за вечността".

Въве ИВАНОВА
ученик по български език и литература
г. Екзарх, Пловдивско

От стр. 4

че всяка гизаната прилича по-малката и не я оставя да се отдели, нито пък се слага с нея или се дава нещо в меж-дупредното пространство, се, свещи светиле уреди на масата и възниква. Сели си, Господи, и днеша си делата Ти и думите не достига, за да възхвалят Твоите чудеса!"

Биж, той, измайб само връщане назад, би означавало от стран Божия познани-вайки най-големите чудеса на този свят. Какво казват Келлар, Исок Нюгон и дру-ги, за които не ни достига времето да при-помним, когато виждат, че творението на Господ не е самоотлично, че има един център, който го направлява и който пре-взхожда всичко значащо?

От гайната на природата не сме позна-йни дори една милиардна част, защото мъдростта Божия няма граница, нито има видима закон, защото безгранична е мъдростта на Твореца.

И така, вторият закон, пред който всички сме изправени, е законът на творе-нието. Защото чрез духовно съзерца-ние се откриват а и на разностранно на-чудата ни достигаат до прената за тех-ния Творец.

Ако видях кораб, трябва да се досо-тиря, че съществува и мейстор, който го е направил; когато видиш човек, облян в слънце, или в дъжд, дойр е бил и коняк; ако видиш палат, страд е архи-тектурна архитектура, знаещ, че е архитек-т и би умел. Каквото и да видиш, не можеш да кажеш, че се е създал само. Особено това ни показва, че съществува Творец, в чието същество, трябва да се об-мисля от Него и да Го слушаме, за да не ни накаже гравеце.

Третият закон е писанният Закон, да-ден от Бога на Мойсей на Синайската планина, т.е. 10-те Божии заповеди и целият Стар Завет. Според който ще бъдат съдени Богоизбраният народ, еврейте.

Четвъртият и последен закон е Законът на благодатта, законът на същесто-веният закон на Христовата любов, т.е. Новото Евангелие. По този Божествен закон ще бъдат съдени всички христия-нини, крестени в името на Прочистата Троица.

Повинен съм всеки закон на све-дателя, който остава във сърцето и който да вършиша на света. Вторият закон е законът на творението, е същият както и първият. Според първия и втория закон ще бъдат съдени всички народи по сво-та сребна християнство и еврейство. Според Писания Закон, т.е. според Стария Завет, ще бъдат съдени еврейте. А според Закона на благодатта ще бъдат съдени вси християните, тъй като нацията закон е по-съвършен от всякога нацията, а ако те издариш, издариш най-съвършен закон и ще прегръщам много повече от теби, които не са познали Евангелието.

И тъй, братя, да не се заблуждаваме, като казваме, че Бог не знае каква видиш воени от нас. Не би можел никога да каже, че няма грех, защото не е знаел, тъй като е бил. Напримено киталец, турчин или атомист. Единично ако си бил, но си имал съвест, по той закон ще бъдеш съ-ден. Види си природата. Никога ли не отпуща, когато видиш сателити, или из-даде въпрос: "Къде сателити, те пароди-рава да се замислиш и да имаш страх Божий? Амин."

„No caritate paritatis Cloara“
Превод Андрей АЛЕКСАНДРОВ

ЖИВОТ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЦЪРКВАТА КАТО ЖИВ ОРГАНИЗЪМ И СРАВНЕНИЕ СЪС СЕКТАНТИТЕ

Рационалистическата концепция за християнството гласи: преди 2000 го-дини на земята живеела божествена Личност. След изтекло време тази Личност се върнала там, откъдето до-шла, като оставила своето учение. Религи-ята се изразява в установяване на ин-ститути, извършва връзка между чо-вешката личност и божествената Лич-ност, за което господства. Постепенно учението заменя местото на божествен-ната Личност и рационалистично се за-държава с приемането на учението, вместо да се стреми към връзка с Лич-ността, създава нова учение. (Това е характерно за протестантския, както и за всички рационалистически окти.) Църковното учение е съвсем раз-лично.

То изповядва, че Изкупителът-Хри-стос (между другото, идеята за изкуп-лението е безплатна цялото творение; всичко на този свят идва живото си, за да продължи живота на другия, ка-то сътвори за Себе Си плът, се възплъ-ти. За тази цел Той избра народ, колю-но, семейство, Християнски, който жи-вее църковен живот, вижда в това сви-слен на Стария Завет. Въплътената бо-жествена Личност - Изкупителът, за-да продължи Своето дело, отиде Си създава плът от човешко естество. Именно Църквата е тази плът. Църква-та е Тло Христово. Всеки християнин в частност е член на Христовото тя-ло.

Като рационалистичен каже: "Аз съм жив, той поддържам, че се е свързал с Христос."

А като църковен християнин ка-же: "Аз съм жив, но не се живява. А Христос живее в мен."

Като рационалистичен говори за ду-ховен живот, той има предвид само жи-вото на своята душа.

Християнът, истинският член на Църквата, влата много по-дълбок смис-ля в почитането "духовен живот". Той го разбира като съборен живот, живот в отделяне на всички частици на Христо-вото Тло - в Светия Дух и чрез Него.

Сектантите рационалистично слава бла-годатта за един вид помощ от Бога, правена лично на него и оживотворя-ваща лично него.

Членът на Църквата освен това уве-ръждава, че приетата от него благо-дат се разпространява и върху всич-ки останали членове на Христовото Тло, във всички членове на Църква-та.

Балтистите и рационалистиче мис-лят, че Християн дух се вселява във всеки израиш и го оживотворява. Според това възглед християнството е нещо изключително лично. Между хората няма никаква връзка освен та-зи, която съществува във всяка обо-ществена организация.

Според църковния възглед обаче християнството е нещо съборно; чле-новете на Църквата са части на един организъм. Каква е разликата? Ог-ремна. Точно както в нашето тяло и в разгнатието, ако се зарази една клетка, боледуват всички. Поливие корупция, а водата похват хрониче. За църковния християнин Църква-та е не само организация, но и орга-низъм, не само система или учение, а жива личност. И тази Личност е Христос.

Видимата Църква е съвременно, ви-димо и съвременно Тло Христово.

Загата и съдбата на Църквата тре-бва да ни доведат съдбата на Илусте Христос. Тя не трябва да подпада на изкушения и предателство, по-точно бива обречена на смърт и постое-ние възкръсва.

Ако погледим словата на Спасите-ля, ще видим, че там се твърди съ-щото. Ако това учение се пренебреж-но, то ще отпадне не просто 3/4 от казаното от Него, а ще трябва, образ-но казано, да махнем кръвляния ка-мък на цялото творение.

В светлината на това учение сви-сленът на земята ни живог се изразява в следното: силата Христовата, силата на Изкупителя, привлече Си Христа и включва в Телото Му плът, която са от месо сгва, за да им дивруа нов, по-висш живот. Христос си приготвя от нас Тло, което няма да познае смърт. И това Тло е Църквата. Ако разоб-решме, за нас ще стане ясна и разло-влята на тайнствата, а цялото учение на Църквата.

Божественният акт на приобщава-не към висшия живот се нарича тайн-ство. Това е един акт, който е различен от един, защото всички живеят Единни.

И този акт видимо се извършва от Самия Христос чрез посредничесто-во на хора - священството. На това ни учи словата на Спасителя.

Поробно на това, както през зем-ния живот на Христос, приобщава-нето на хората към висшия живот ста-ваше посредством човешкото естество на Спасителя, така и днес види-мото приобщаване към този живот става чрез видимото и осъзаемо чо-вешко естество на Телото Христово, т.е. чрез Църквата.

Ако Църквата е жив организъм, то организъмът по-точно, метафизи-чески порядък, то от-само себе си сме длъжни да признаем реалността на чу-десата - т.е. негово, реално а от сержи-фическо естество, но не проложител-ническо. Говорейки за свързаноство, Църквата утвърждава и учи, че свързаноството не е противосто-вительно, а само превзхождащо естество, минавайки зад него.

Ако направим изводите от това църковно учение, ще видим, че то на-истина е "универсално", защото удо-летворява в еднаква степен и детето, и необразован човек, и учен.

Същността не е в това да мислим едновременно, а да живеем по един и същи начин. (т.е. общи.)

- Аз съм жив - говори Павел - "но вече не аз живея, а Христос живее в мен" (Пав. 2:20).

Христос твърди същото с думите: "Никога няма да сплси живота си, ако преди това не го загубя". Защо тре-бва да го губиш? За да даде възможност на Христос да живее в тази загубил своя живот човек.

Според църковното учение един-ствено на неграмотната старина е учени-ето и напълно възможно. По каква на-чина? Благодарение на това, че "са живи, но вече не те живеят, а Хри-стос живее в тях". Оказва се, че на-истина демократично, в най-добри, въз-вишен и широк смисъл на тази дума, е единствено църковното учение.

Силата се е, че истинско братво-во и равенство има само в църковно-то учение.

Чие сме братя и сме равни помеж-ду си само като членове на един и съ-що живо Тло. В една организация ни-ма и не може да има истинско, "орга-нично" равенство и братство.

Само в светлината на църковното учение гласата или ръката не могат да се "превзхванат" над новите или ушите.

Даровата са различни, но живог е един, защото всички живеят Единни.

М. А. НОВОСЕЛОВ, "Писма к Артуляк"
Превод - Златина ИВАНОВА

КАТЕХИЗИС

векът се състои от тяло и от разумна душа, която работи разумно и духовно, като дух. Така душата прихваща мисли и мъдрост. Душата различава какво трябва да прави и какво да от-бяга. Не тялото управлява душата, а душата - тялото.

в. Първият човек като родона-чаник на човешкия род Църквата ни учи, че човешкият род произлиза от първата двойка на пър-вобитворените. Този догмат се основа-ва на Съвкупното Писание и е пред-поставка за изкупителното. Изкупител-но в Христос се основава на единич-но на човешкия род. В лицето на Адам умираме всички, а в Христос всички се оживотворяваме и възкръ-сваме.

Човеките независимо от климатич-ните или други разлики, бели и черни, мургани, червени и жълти, съставят една човешка род и имат общ родона-чаник и баща - първия човек, Адам. Всички ние произхождаме от Адам и Евв. Се. ап. Павел подчертава това съвсем ясно: "Той произведе от една кръв цялния род човешки да обитавя по цялото земно лице" (Деян. 17:26). Т.а. Бог е създал от една плът и кръв на първобитворената двойка всички чо-вешки племена, за да населяват ця-лата повърхност на земята.

Предаването на душата от един чо-век на друг става с решението на Бо-га и баща - първия човек, Адам. Бог сътворява душа, душата с при-нос и съществуването на родителите. По този начин се обяснява и наслед-ствеността на природната грех, за

който ще говорим по-напреду.

Много места на Съвкупното Писа-ние свидетелстват косвено за пряко-то създание на душата от Бога. Пър-вото гледиче за съзидането на душата е в отъжделяването на съзер-ваемо а и предаването, така че човекът е плод на божественото и чо-вешкото действие, като творческата сила на Бога гомтва за раждането на всеки един от нас.

Следва

СВЕТОТО ЕВАНГЕЛИЕ

Продължение от бр. 24

Никои не знаел натови тави замисил да напуска св. Дева. Открила му се бъдещето на това Дете. Той ще спаси народа си от греховете му. Мат. 1:21. – Тя ще роди Син, и ще му наречеш името Исус; защото Той ще спаси народа Си от греховете му.

Името Исус (на евр. Иешуа) било лично име, което Той ще носи като безгрешен човек сред грешните. То напомня за някогашния евреиски водач Исус Навин, който извел хората в обещаната земя.

Нарича стареца Йосиф "сине Давидов". – Наспичава го: не гледай, където си паднал в Такова бедно положение! Ти носиш козата на цар Давид, ти си най-близък потомък от славния му род! Защо не си спомниш славата на Давид? Та нали от него трябва да се роди Спасителят на целия свят? Не се смущавай и от заченото в Дева Мария. То е от Светия Дух. Мисля да не си Негов бещ, ти ще имаш честа да му дариш името Исус, защото Той ще спаси човешкия род от греха и вечната смърт.

От 23. Верната добавя пророчеството на Исайя: **Ето, децата ще зачене в утробата си и ще роди Син, и ще Му наречат името Емануил, и което ще рече с мир и восторг.**

Ст. 24. – **Като стана от снъ Йосиф...** пръв жена си. Много критици и съмнения си са правили от тия думи. Казват: след това Йосиф е обещавал с нея и в имал и други деца. Така изглежда само на пръв поглед. Другите синове и дъщери на Исус са от първата му жена. Думите "не познаваше я, докато..." не говорят за последно брачно обединение. В Библията има места, докато ясно се вижда смисълът на тази дума "докато, докато". Тя не означава, че след това се е променило по отношение, а бележи неопределено време и състояние, равно на никога. Ето една Библийска случка! Ней правил по външните след поглед. Настанало време да провери дали водата не е спаднала някъде. "И гуноа една зрана..." която, като изверква, отпитание и преглътване, дорде изсъхна замята от водата" (Бит. 8:7). Означавал ли това, че връзката се е върнала отново в кошечка? Дру-

вия ден на зачетието до кръстната Ти смърт и погребение? Как да обלאжаме светия, благодетел и праведен старец за неговото велико изпитание – почителство на рождението се на земита Божие Слово?

Сине Божие, подариша Ти любов и преклонение пред тайнствени Твой план за нашето спасение!

Светог

ИКОНИ ИВАИ КОНДАКОВ

СИНОВНО

*От древни още времена,
на ранно утро още в зрака,
чокекът се сменя
и заплата си жътва чак.*

*Врва по тленната шея,
с ръка пишението и сали,
ако в сърцето му зяпнат
небесни химни и хорали.*

*Той чу музикални хор
за висините топло пима
и в синевата простор
духът му весело поима...*

*Отде у него този плам
и тази хубава тревога?!
Човек по път е от Адам,
но с осинови оти Абам.*

Коло ЧА.ТЪКОВ, Добрич

го място. Псалмопевецът казва от името на Бога: "Седи отгласана Ми страна, доколе туря Твоите врагове подложие на нозете Ти" (Пс. 109:1). Значи ли, че след като Бог постави враговете на Своля Син под нозете Му, Той ще ги осведоми? В нашия говор се казва например: "Та осведоми бабагата, докато той умри". Има да има, разбира се, деца, след като съпругът в умрял! Така е и тук. Се. Дева е останала чиста и безбрачна и след раждането на Своя единствен Син.

Можем да предположим, че Йосиф е разкрил сина си на св. Дева, което е утешило, разбира се, и драмата. Целата по-нататъшната история от детството до Спасителя и нежното удивно бащино отношение и грижи към Девицата и Детето свидетелстват, че разкриването на тайната на зачетието е било Йосиф като най-предан служител на Божиего дъло.

Това, с каква хвала да проповягам Тебе, Являя се по този чуден начин! Как да благодарим на светата Дева за нейните майчински тревоги и от пар-

МИЛИ ДЕЦА

Иконата

бок трап, поглеждаше в него, очакваше волека минута да вземе апалото. Но имането го ямваше. Веднъж, както копаше, той усети голяма укорка и остави търноците, прооо под едно дъбово дръветце си и легна. Залта дълбоко и в сина си извержъл виду чело: цялат баир ползвал в светлината, из светлината върви една жена, а лицето и грее като слънце. Дългата и роля е окъш и ярвена от небесна синева. Тя гробилки до него.

– Имането ти търсиш, старие?

– Имането.

Жената огледа цялото място.

– То е тук, в мястото ти – каза тя, – но не те дето си залопнал да копаше трапа. – И жената направи широк кръг с ръката си, после постана търнокопа:

– Жирни търнокопи! Всамеи дрзвва полата и колат дълбоко, цялото си място преклопай!

– Но къде е имането, на кое място е? – попита тя той.

– Имането е голямо, но аз те пръсна по цялото място. Колат дълбоко, ще го намериш!

Товага старинт човек и залопда в очите и запита:

– Как си ти?

– Не ми ля познаваш?

Той трепна, протегна ръце към нея, падна на колена и прошегна:

– Ти ли си, света Богородице?

Но в тая минута жената полена отмина.

Старинт човек се събуди.

Скочи на крака, огледа мястото си. На душата му стана леко и хубаво, ръката му се вдигна на челото, свиха се прстите и успието му почна да млявят тика молитва.

На другия ден, още когато биещите роса по тревата, старинт човек все една здравя полата и залопча да копая. Посади лозе.

Минаваша дни, лозите растяха. Той някога не спира в селото – спира в колабата си, под кандилото и иконата. И му се струваше, че всяка сутра, когато залопча работа, от иконата го гледаха същите светли очи, като очите на оняя жена. Тия очи сега му се радваха, усмихваха му се, ободряваха го. Той на забравеше канурило, не оставаше нито минута без работа. Справяше видение, чистеше лозите, докато лозето му стана най-хубавото по целия баир. И когато другите селани го липаха при чешмата:

– Какво направи ти, твоето лозе стана най-хубавото? Има ли вече да търсиш имането?

Той отговаряше:

– Търсете го вие. Аз намерих имането, стага ми го.

Към есента, когато гроздето зрееше и висеше на едри тесни гроздове по лозите, той често се изправяше пред иконата, свиваше прсти да се прекръсти и тихо шепнеше:

– Света Богородице, благодаря ти!

Един ден, пред колабата се спираха хора: това бяха двама селани, неговии съседи, и двама други, обленени добре, обути с ботуше – двама търговци. Когато търговците разгледаха неговото хубаво лозе, единият селанин му каза:

– Какво направи ти? Твоето лозе беше най-посто, а ето сега, най-хубаво в тояно лозе. Имането ли намери, що стана?

Когато старинт човек куги заглустило търнелото място, само няколко мажи лоза се залееха по голия баир. В доплатна страна на мястото му имаше две стари дръвета, под които една чешма мляваше студена та си вода. При тая чешма, под сянката на двете дръвета, се отбиваха селани да си откъднат и разговорка за някакво голямо имане, което било заровено навсякъде. Старинт човек спираше по време приказки за имането и мляваше:

– Е, ако аз изкопая имането, няма да се е грижа за него!

Той си направи малка къщича в мястото, поства в нея сено и залепя тави. Имаше само три вучачета и една дъщеря, които му донасяха хляб и храна от село. Един ден, когато той залопча да разчиста мястото за лозе, дъщеря му донесе нещо ново в колабата.

– Какво е това? – попита тя той.

– Иконата на св. Богородице – каза тя. Може ли къща без икона и кандило? Икона си, Богородица ми гледа, таде и да ни помага!

Старинт човек очаква иконата над простия си одър, запали кандилото и се прекръсти:

– Света Богородице, и Ти, Исусе Христе, помогнете ми, закриляйте моя душа!

Старецът гледа за търни голямото имане из мястото си. Той изкопаваше дъл-

А той, след като получи парите от търгоците за гроздето, поведе ги в колабата и каза:

– Имане намерих. Но това, което търсите, момче, ето, света Богородица, ти ми откри имането. И аз го имам сега, имам най-голямото имане – вря в света Богородица, която закрили моя труд.

Минта вря караше ръката ми да копая, да се трудя, а света Богородица закриляше моя труд. Това е моето имане.

Като каза това, той застана пред иконата. Сега ти на всички изглеждаше друга: лицето на св. Богородица засия, очите ѝ гледаха с кропка обин. Селните и търговците някъде шапки, прстите на десните им ръце се свиха, устните изпльиха колабата с тими думи и в нея като не нахлу цялата сплънвена светлина. И в тая светлина гледаше с велик радост самата св. Богородица, такова, каквато е на иконата и каквато старинт човек я види и чу в своя снъ.

Светог КРАСНИКЪТ
сп. "Християнство", 1940, кн. II

РЕЛИГИОЗНИЯТ ЕКСТРЕМИЗЪМ НА СЕКТЕТЕ

Сектите "християнизират" в България вече около пет години, но литературата по въпроса за тяхната същност и начините на действие все още е недостатъчна. Наскоро се появиха две брошури – "Религиозният екстремизъм на сектите, Православното, националното и духовно безразличие на българите" и "Има ли култура и държавност" и "Провазиданата организация ли е Българският Хелзински комитет в светлината на религиозните права и свободи у нас?", които са опит да се осветли донякъде този проблем. Авторът им, Григор Рашов Марков, не е богослов и специалист в областта на инославните изповедания. Двете брошури са преди всичко спонтанен опит на автора да развие българските читатели информация за мотивите и побудите в дейността на най-разпространените в България секти. Григор Рашов е научен работник в Етнографския институт у град при БАН в София. В кратко коментар за читателите в "Църковен вестник" той разказва как е стигнал до идеята за написването на брошурите.

– Написал тези брошури вследствие на искане на Комитета за защита на личността и семейството, който се занимава с изобличаване дейността на сектантските общества и защита правата на семействата, засегнати от сектите.

– Какво наложих създаването на Комитета за защита на личността и семейството?

– Появата на комитета бе провикана от нахлуването на сектите. Те насочиха своята пропаганда към нашите деца, които бяха най-неподготвени за такъв вид агресия. Членовете на комитета са родители на деца, попарнали в ръцете на сектантски общества, и то най-вече в семействата "Слово на живот". С обединени усилия и с подкрепата на обществото родителите се надяват да помогнат не само на своите деца, но и на тези, които са потенциални жертви на инославната пропаганда. За да могат да се противопоставят на сектантската пропаганда, членовете на комитета се заеха с изучаването на произхода и начина на прозивативния на пасторите. По този начин аз си създадох голямо количество материал за тези организации.

– Как събрахте сведенията за сектантските общества и Хелзинския комитет, които използваме в брошурите?

– За получаване на информация използвах вестниците, разговори с журналисти, прик общуване с децата, зътчали в секти, аудио- и видеокасети с проповеди на пасторите. А Хелзинският комитет се разкри достатъчно чрез докумен-

тите си, изпославани в България пред Европа и света, и с дейността си за защита на протестантските у нас.

– Каква цел си поставяте с издаването на тези брошури?

– Целта ми беше да давам повече информация за сектите, информация за същността на тези т.нар. нетрадиционни религиозни организации. Първоначално имах идея това да бъдат поредица от статии, но по-късно те прераснаха в тези малки книжки. Аз не съм специалист, не съм богослов, имам скромни познания в тази област, но представям проблема от позицията на родител, на гражданин. Искам да разврия антиутопията и антиидеологията на дейност на сектите и стремежа им да обединят народа ни.

– Към кого сте насочили най-вече информацията, създадена в тези брошури?

– Да бъдеш част от най-широката аудитория, но те са насочена най-вече към младежите, които са бъдещето на държавата ни и затова са прицел за сектантските пастори.

– Как става разпространението на вашите брошури и как читателите могат да стигнат до тях?

– Разпространението все още не е организирано. Предоставям съвсем изостанала копията на вашите брошури. Дирекцията по вероучно-методическата в Православното християнско движение "Св. Патриарх Евтимий", защото те работят предимно с младежи, в клоновете на Комитета за защита на личността и семейството в Пловдив, Горна Орхоника и Асеновград, в Министерството на образованието, което ще поеме разпространението им в своите училища със започването на учебната година.

– Какво е вашето мнение, че могат да им обикнат в недомодратичност?

– Аз вече очаквам отзивна реакция на написаното от мен, не само от страна на сектантските пастори, но и от лидери на Хелзинския комитет. Но те не могат да ме обикнат в недомодратичност, а по-скоро аз тях. Всеки слав трябва да избира вярата си, но това не означава, че сектите трябва да урипатрива това право на личността чрез измамни и насилни над личността. В брошурите си искам да разврия на рушването правата на малолетните от сектантските лидери, искам да покажа, че те са тези, които действат недомодратично, чрез измамни и насилни българските младежи, подпопавали основите на нашата държава с проповеди си в казармите, средните и висши училища.

Надявам се с мой скромен труд да допринеса за осветля-

ване на този изключително наболен не само за България, но и за света проблем. Вярвам в силите на българите и смятам, че народ с такава богата история и култура ще успее да се пребори и с тази заплаха, ако се опире на своите православна вяра и традиции.

– Предлагаме на читателите и "Църковен вестник" издаване от представителите на сектите.

– Едва ли има сериозно мислещ и честен човек, който да отрича необходимостта от обществени провазиданни организации в едно свободно общество. Защото и в най-демократичните държави са възможни отклонения от страна на техните администрации в правозащитното и при съблюдаването на законите.

Такива неправилности формирани за защита на гражданските права и свободи се създадоха и в България със започналата демократизация след 1989 г. Това са Сдружението "Хелзински наблюдатели" – София, основано на 30 октомври 1990 г. и Български Хелзински комитет (БХК), образуван на 14 юли 1992 г. също в София.

Докато Сдружението "Хелзински наблюдатели" по-нормално своите програми заедно, то БХК имува голямо слепило заповане на дейността си постоянно се развирва като зависимо поделение от обща-пообща система извън граница, която щядро обезпечават финансирането му. Следователно този комитет все по-малко доказва, че не е независима провазиданна институция, а изпълнява предначертани програми и отговора предначертани задачи, които нямат нищо общо с българските обществени потребности от правозащита.

Доказателства за това са публикуваните доклади на комитета от 1992 г. насам за съответно на гражданските и религиозните свободи в България, в които нещата се представят не обектно и востранно осветлено, а тенденциозно изолчиано и фактически в тил се клеветни стратемии. А те се изпират на много места в Европа и Америка, включително и в Конгреса на САЩ.

Работещите в комитета искат България да се превърне в тържище за поуклюпо-про-

дажба на човешки души, в пазар на духовни стойности... А щом има пазар, има и стока. Има и субекти, които трябва да лагат, за да извлекат печалби. Стоката е вносна и се нарича "нови религиозни движения". "Търговците" също са вносни хора, дошли от Америка, Европа, Япония, Азия, но те си имат и "търговски агенти" вътре в страната ни...

Те добре знаят, че съгласно чл. 18 от Всеобщата декларация за правата на човека и чл. 18, т. 1 от Международния пакт за гражданските и политическите права, по който България е страна, "всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията... Той трябва е заличен хора, дошли от нашата страна, а не от друга където е казано: "Свободата на съвестта, свободата на мисълта и изборът на вероизповедание и на религиозно или атеистични възгледи са неоторганични". И още в чл. 18, т. 2 от Международния пакт е възгласено, че "никой не може да бъде обект на принуда, която да накрива свободата му да изповядва или да провазидва религии или убеждения по своя избор".

Но кой от сектантските лидери и "проповедници" е забелч това "право на свободен избор на вероизповедание" на малолетните деца и на нещеполнолетните юноши, привлечени в тези общности? Правото на волята на родителите им има ли "пасторите", които да не използват заблуда, морално насилие и депресионизъм, за да принудят момичетата и момчетата да "привлекат койлито" пред тях и да нагнудат доверие и родителите си, да им извършат ритуал "кръщение" по теините ритуали и т.н. И това ако не е енчариски подлог!

– Значи, по чл. 18, т. 4 от Международния пакт гарантира свободата на родителите или на законните наставници да осигурят на децата си религиозно и морално, нравствено възпитание и образование, съобразено със своите собствени убеждения. Правото на родителите да отглеждат и образоват децата си в съответствие с техните религиозни и философски убеждения е заличено и от Европейската конвенция за правата на човека в чл. 2 от Протокол № 1 и в чл. 18, ал. 3 от Международния пакт, където е казано, че то "не може да бъде ограничавано". Това право обаче е излично погасено от "пасторите", които отбавят душите на децата.

Има три вида същепрогноза на човешките права и свободи, които протекционистично духовни пирати, да бъдат разобличени и наказани една твора, когато и в България се разгире някоя кървава траге-

дия на колективни самоубийства или по-скоро на убийства, като тези в Гватемала през 1978 г., които 923 души изгирва от живота, въпреки че на своя страна джунг Дюнос; в Уайко, САЩ, където през 1993 г. рунго Дайвид Кореш запали гарчото, в което бля и изгориха 80 негови последователи; в Шери, Швейцария, в сърцето на Европа, където през 1994 г. стана сред пламъците на огъня загинали 53 човека заедно с водача си Люк Жоре.

А в страната ни вече са налице алкоболните преследвания за подобни групови екзекуции. Все повече започват съединява за единични самоубийства или опити за такива от вярващи, членуващи в различни секти. От минатата година до сега жертвите им са към 15 човека.

През април 1993 г. в Плевен на жилищен блок в окръжния сканч Елена Томова, поличничка на "Кришна съзнание".

В края на май 1994 г. в центъра на Русе се самозалпа Янко Симеонов, на 37 г., член на Българския Хелзински комитет. Последните му слова били: "Аз съм наказан от Бога. Оставете ме да умра!".

На 17 и 21 февруари 1995 г. с ливни пушки на бящите си се гирани съобщения 17-годишен български младеж от Пазарджик и 15-годишната Калвина Т. от Стара Загора. И двамата оставили предсиритни писма – Виктор върху Библията, а Калвина с цитати и т.н. Пак на 21 февруари стана край на единият си под "неялата на бързия вилк София-Русе 46-годишната лекарка от Меадра Виолета Георгиева, която участвала в "Нов живот", местно подразделение на "Слово на живот". В чатата си оставила писмо, в което молела Бога за прощане.

Тези злощастни факти трябва да бъдат силна тревога за българските граждани и да разпират дълбоко обществено съзнание у нас, за да се пресвече пътят на злото, което се разпирва в света ни.

Контрол обаче върху нелицитимните псевдорелигиозни движения и "братства" е трудно. Преводените им като организационна структура, която неутрализирано на техния верски фанатизъм е мянча и продължителна работа и тя те върви предстои.

Независимо от цената на изживяните усилия и жертви от обществото, то трябва твърдо и безкомпромисно да се противопоставят на всички они, които подготвят неговата разруха. Нацията ни трябва да намери у себе си достатъчно защитни сили, да отблъснат и да неутрализирано на техния верски фанатизъм и мянча и продължителна работа и тя те върви предстои.

Нобелист
Полина ТЕОФИЛОВА

ПРОДЪЛЖАВА ИЗДАВАНЕТО ЗА "Църковен вестник" и сп. "Духовна култура" за 1996 г. Годишният абонамент за "Църковен вестник" е 500 лв., а за списание "Духовна култура" е 200 лв. Молим сумите да се изпират с пощенски запис, в който да се изписва точният адрес и пощенският код на получателите!

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1090 ул. "Оборище" №4 тел. 87-56-11; факс 87-02-89
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Банкова сметка на Синодалното издателство на БПЦ
КРЕДИТНА БАНКА – АД, код 680 96 801
сметка 100 022 4110
АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.
12 месеца – 500 лв. 6 месеца – 250 лв.
3 месеца – 125 лв. 1 месец – 42 лв.
Цена на един брой 10.00 лв.